

Doğu Akdenizde Bilişim Fırtınası

Sayın Rektörüm, Sayın Konuklar, Sayın katılımcılar, Sayın Basın mensupları, netdaşlarım; hepinize, yürütme kurulu adına, 16. Akademik bilişim Konferansına hoş geldiniz diyorum. Bu konferansın gerçekleşmesinde emeği geçen herkese, başta Rektörümüz, Rektör Yardımcımız ve Bilgi İşlem Dairesi mensupları olmak üzere, tüm Mersin Üniversitesi mensuplarına, sponsor firmalarımıza, bildiri veren, seminer veren, panellerde konuşan tüm katkı verenlere, tüm konferans katılımcılarına teşekkür ederiz.

Konferans öncesi kurslarında ders veren hocalarımıza ve kurumlarına çok teşekkür ederiz; Linux Kullanıcıları Derneği ve PHP Geliştiricileri Derneğine özellikle teşekkür ederiz.

Bu Konferans Neyi Amaçlıyor ?

Akademik Bilişim Konferansını İnternet ve Bilişimin dünya ve ülkemizde yarattığı etki açısından değerlendirmek gerekir. Bizler, İnterneti Sanayi Devrimi boyutlarında bir gelişme olarak görüyoruz. Sanayi Devrimi, Sanayi Toplumunu getirdi, İnternet de Bilgi Toplumunu getirecek. İnsanlık İnternetin tetiklediği adına Bilgi Toplumu ya da Bilişim Toplumu dediğimiz, bu yeni toplum biçimine geçişin sancılarını ve çalkantılarını yaşamakta. Sektörler yeniden yapılanmakta, meslekler yeniden şekillenmekte, ekonomiler ve toplumsal yapı yeniden düzenlenmektedir. Sosyal ağlar milyonları örgütlemekte, rejimleri sarsmakta, yer yer devirmeye vesile olmaktadır. Sosyal ağlar halkla ilişkiler, tanıtım, pazarlama, iletişim ve örgütlemeyi yeniden tanımlamaktadır. İnternetin temsil ettiği değişim, bağımsız ve yaratıcı bireyleri öne çıkartmakta, hiyerarşik olmayan ve ağ yapılarını içeren toplumsal modelleri öne çıkartmakta; katılımı ve saydamlığı, demokrasiyi, gelişmenin önemli bir parçası ve etmeni olarak öne çıkartmaktadır.

İnternetle somutlaşan bilgi ve iletişim alanındaki gelişmeler, üniversitelerin konumunu; teknoloji politikalarını, ar-ge, inovasyon, uzaktan eğitim, ömür boyu eğitim gibi kavramları yeniden tanımlamaya zorlamaktadır. Bu değişim, hayatın her boyutunu köklü olarak değiştirmeye başlamıştır. Ülkemizi bütün dünya ile birlikte bilim ve bilgi ağırlıklı bir rotaya girmeye, bir başka deyişle, Bilgi Toplumuна yönelmeye zorluyor. Bu değişimler devrimsel değişimlerdir. Nasıl sanayi devrimi sancılı olduysa, Bilgi Toplumuна dönüşüm de uzun ve sancılı olacaktır

Bizler bu konferans dizisini İnternetin tetiklediği bu değişime ve bu meydan okumaya Türk niversitelerinin cevabının arandığı ve oluşturulduğu bir platform olarak görüyoruz. Akademik Bilişim konferansları, üniversitelerde bilgi teknolojileri konusunda ilgili grupları bir araya getirerek, bilgi teknolojilerini tüm boyutlarıyla tartişmak, tecrübeleri paylaşmak, ve ortak politika oluşturmak amaçlarıyla ulusal boyutta 1999'dan beri yapılmaktadır. Bu nedenle, bilimsel bildirilerin yanında, seminer, çalıştay ve paneller, teknoloji bildirileri, özel sektör deneyimleri ve konferans öncesi kurslar önemli yer tutmaktadır.

Akademik Bilişim Konferansı, büyük şehirlerin dışında, Anadolu niversitelerini dolaşmakta , ve yapıldığı şehri bir Bilişim Fırtınası ile sarsmaya çalışmaktadır. Konferans niversitelere yönelik gözüksede internet ve bilişimle ilgilenen herkese açık ve ücretsizdir. Öğretmenler, lise öğrencileri, ana babalar, iř dünyasına kapımız açıktır. Meslek odaları, ticaret ve sanayi odaları, baroları da aramızda görmek isteriz. Basın ve TV'leri de bu Bilişim Fırtınasına çekmek isteriz.

Türkiye Bilgi Toplumu Yarışında Nerede ?

Ülkemizdeki durumu ben "parçalı bulutlu" olarak görüyorum. nemli gelişmeler olsada, ülkemiz bir bütün olarak, için boyutlarını kavramış, katılımcı mekanizmalarını kurmuş, strateji ve eylem planını yapmış, emin adımlarla ilerleyen bir görüntü veremiyor.

Dünyada 2.7 milyar internet kullanıcısı, 980 milyon kayıtlı bilgisayar, 900M web, 250M civarında alan adı var. Dünya internet kullanımı %35 civarında. Türkiye'de internet kullanımı 16-74 yaş grubunda %49, Erkekler %59.3, Kadınlar %38.3, bu kırsal kesimde %28.6, % 39.4, % 18.4 düşüyor. Bir başka deyişle kırsal kesimde kadınların internet kullanımı henüz %20'ye ulaşmadı. İnternete kayıtlı bilgisayar 7.2 milyon rapor edildi. TR altında 347 bin alan adı var. Yurt dışında da 1.3M civarında var . Kabaca değerlendirirsek; dünya ortalamasını yakaladık ama, Avrupa ortalamasını yakalayamadık. Facebook'ta epey ndeyiz, Gezi nedeniyle de twitter kullanımında sıçradık. 2006-2010'u kapsayan, ama coğumuzun farkında olmadığı bir strateji ve eylem planımız vardı; büyük ölçüde eylemler bitmedi. 2013 de yenisi için çalışmalar katılımcı bir şekilde devam ediyor.

Uluslararası indekslere durum, parçalı bulutlu; coğunlukla bulutlu. ITU indekslerinde durum: ICT gelişmede 69/157, beceride 55/157, internet kullanımında 73/177, erişimde 61/177. Fiyat sepetinde ise 61/161, geniş

bant 70/173. Dünya ekonomik formu indeksinde uzunca bir dönem geriledik; indeksi değiştirdiler, 70'lerden 52'ye sıçradık. Yine Dünya Ekonomik Forumunda Rekabet indeksinde bir sıçrama yaparak 59 dan 43'e sıçradık. Ama, WIPO ve INSEAD'ın ürettiği Inovasyon indeksinde 68. Birleşmiş Milletlerin e-devlet indeksinde 80/192 ama e-katılımda 111/192 sıradayız. İnsani gelişme, demokrasi, basın ve ifade özgürlüğü, ve toplumsal cinsiyet indekslerinde çok kötüyüz; 90, 88/167, 154/179 ve 121/135. WWW vakfının sıralmasında 58/81 durumdayız: bu özgürlük, içerik ve yarar alt indeksleirnde de aynı civarda. Sayısal yerlilerin 15-24 yaş oranı sıralamasında %9.3 ile 49/180 konumundayız.

Ülkemiz ar-ge ve inovasyona yönelik önemli teşviklerde çömert bir görüntü izlenimini veriyor. Ulusal gelirden henüz ar-ge'nin payı %0.92'e ulaştı, yüzde %2'yi aşması hedeflenmişti. Ülkemizde bu konudaki çabalarda İnsan gücü, rekabet, ve özgürlük boyutları eksik. Örgütlenme, ve katılımcı yapılar, yönetim büyük ölçüde eksik. Bilişim firmaları kalite insan gücü yerine ucuz insan gücü peşinde. Enerjimizi ana sorunlar yerine marjinal sorunlara harcıyoruz. İnternet gündemimizi yasaklar ve filtreler oluşturuyor. Özgürlükler-güvenlik dengesi, güvenlik lehine bozulmaya devam ediyor. İnternetdeki önemli gelişmelerin özgürlük ortamında, farklı ve aykırı düşüncelerin yeşerebildiği, hoşgörü ve rekabetin olduğu, hukuk devletinin yerleştiği ortamlarda geliştiği pek fark edemedik. Kısaca, Türkiye gemisinin rotasını Bilgi Toplumuna henüz döndüremedik!

Ülkemizin gündeminde olan Fatih ve Pardus Projesi hakkında bir kaç noktaya değinmek istiyorum. Fatih projesi çok endişe verici bir şekilde gelişiyor. Ortada kapsamlı bir yol haritesi ve yönetim gözüküyor. Eğitim ve bilişim sektörü büyük ölçüde devre dışı. İnternete kapalı tabletlerin mantığını anlamak mümkün değil. Pardus projesi, sönümsemek üzere kendi haline bırakılmış durumda. Bu, ülkenin özgür yazılım konusunda tutarlı bir politikası olmadığını göstergesi.

İnternet Tehdit Altında

Her devrimsel gelişmede birileri kaybeder, birileri kazanır. Kaybetme korkusunda olanlar değişime direnir. Ansiklepodiler kaybetti, bilimsel dergiler yavaşta olsa kaybediyor. Sayısal ürünlerde marjinal maliyet ve dağıtım maliyetinin pratik olarak sıfır olması, Fikri Haklarda ciddi bir sorunu yarattı. Film, Muzik ve İlaç endüstrisinin başı çekmesiyle, İnternet'e Fikri Haklar nedeniyle ciddi bir saldırı var. PIPA, SOPA tasarılarının ardından ACTA, CISPA

ve ITU ile, hukukun evrensel ilkelerini çiğneyen uygulamalara kapıyı açan bir bakış açısı öne çıkıyor: "korsan" bahanesiyle, yargısız infaz ile orantısız cezalandırma söz konusu. İnsanlık, yaratıcılığı teşvik etmek zorunda, ama bu değişen teknolojiler ışığında geniş kitlelerin hayati çıkarlarını gözönüne alarak makul bir düzeyde olmalı.

Bu kapsamda ülkemizin gündeminde olan internet düzenlemesinin, interneti zapturapt altına çabasının, bir yandan hukuk devleti ilkelerine, anayasamıza ve AIHS'e aykırı olacağını, ifade ve basın özgürlüğüne ciddi darbe vuracağına, ülkemizin gelişmesine ciddi zarar vereceğine dikkat çekmek isteriz.

İnternette Korkmayın!

İnternet yaşamın her boyutunu değiştiriyor; bir devrimsel değişimin temsilcisi. Teknolojiler ise kaygan. Bu değişimi zapturapt altına almak hem zor, hem de tehlikeli; önemli gelişmeleri engellemek söz konusu. Bu nedenle, düzenlemelerin, asgari, platformdan bağımsız, yavaş ve çok dikkatli yapılması gerekir. İnternet, sosyal ağlarla, yeni medyayla, kitlesel projelerle, pek çok insanı tedirgin ediyor. Biz diyoruz ki, İnternette Korkmayın! Onu öğrenin! Olanaklarını ve olası risklerini öğrenin. İnterneti kendinizi geliştirmek, işinizi geliştirmek, daha iyi yapmak, daha iyi dünya vatandaşı olmak için kullanın. Nasıl elektriği, telefonu kullanıyorsanız, interneti de aynı ölçüde doğal, yaşamın bir parçası olarak kabul edin. Kendinizi özgürleştirmek, yenilemek için kullanın. Demokrasiyi geliştirmek, bir yurttaş olarak katkınızı göstermek için kullanın, toplumsal katılım ve denetim için kullanın.

Bu konferans dizisinde eğitim seminerleri önemli bir rol oynamıştır. Bilişimci yetiştirmenin, yeni gelişmeleri aktarmanın, insanların ellerini kirletmekten geçtiğini bildiğimiz için hem konferans öncesi hemde konferans sırasında eğitim seminerlerine yer veriyoruz. Konferans öncesi eğitimler önceleri 1 gün, 1 salonda 30-40 kişinin eğitimiyle başladı. Sonraları gelişti. Çok sayıda yeni üniversite kurulduktan sonra 4 günlük kurslara başladık. O da tek salonda başladı. Bu konferansta ise 700 öğrenciye 16 konuda 20 salonda, 40 eğitici ile eğitim verdik. Kursların ve eğitim seminerlerin ana teması Linux, açık kaynak ve Özgür Yazılımlardır. Bizler, bunların ülkede bilişimin gelişmesi, rekabet gücü, istihdam, tasarruf, güvenlik açılarından önemli olduğunu düşünüyoruz.

Özgür Yazılıma Eşit Şans Tanıyın !

Açık kaynak ve özgür yazılım konusunda Üniversitelere önemli görevler düşmektedir. En başta temel bilişim eğitimin markadan bağımsız, kavram temelli eğitim olması gerekir. Bu eğitim öğrenciyi tüm seçeneklerle çalışabilir konumuna getirmesi gerekir. Daha temelde, MEB'in temel bilişim eğitimini yüzeysel ve tekele odaklı eğitim yerine, kavram temelli; konunun etik, estetik, güvenlik, mahremiyet boyutlarında kapsayan temel mantığını, olanak ve sınırlarını anlatan kademeli bir eğitimi gündeme alması gerekir.

Her üniversite öğrencisinin Linux ve özgür yazılımlara tanışmış olması gerekir. Üniversitenin kendisinin markalara bağımlı olmadan, tüm seçenekleri fayda, maliyet, taşınabilirlik, bakım gibi kriterler açısından değerlendirerek seçim yapmasını gerekir diye düşünüyoruz. Üniversitelerin açık kaynak'ın yanında, Açık Erişim ve Açık Ders Malzemesi projelerini daha yakından takip etmesi ve desteklemesi gerekir. Üniversitelerin, ülkede bilgi birikimine ve insan gücü yetiştirmeye katkıda bulunması gerekir. Bu bakımdan, hem özgür yazılımlara destek olması, hemde internet servislerini kendisi çalıştırması gerekir.

Konferansta, toplam 100 oturum var. 9 Panel, 4 Çalıştay, 27 seminer ve 30 Teknoloji sunumu oturumu gerçekleşecektir. Toplam 50 Bildiri oturumunda 237 bildiri sunulacaktır. Oturumlar arasında, e-öğrenme, güvenlik, yazılım, yeni medya, inşaat ve mekansal bilişim, Tıp, Tarım, e-ticaret, gömülü sistemler, Temel Bilişim Eğitimi, Temel Bilimlerde Bilişim, Mobil, Üniversite , Açık Üniversite ve Sosyal Ağlar oturumları göze çarpmaktadır.

Biz, düzenleyiciler olarak, bu konferansı bildiri sunma ve yayınlamanın çok ötesinde bir bilgi ve deneyim paylaşımı, fikir kıvılcımlarının aktarıldığı, ortak sorunların tartışıldığı, ve çözüm arandığı bir ortam olmasını hedefliyoruz. Esas olan diğer bildirileri dinleme, tartışmaya katılmadadır; bildiri sunma buna vesile olduğu için önemlidir. Bir konferans aynı zamanda sosyal bir birlikteliktir; yeni dostlukların, ortaklıkların, projelerin ortaya çıktığı ortamlardır. Tüm katılımcıların 3 gün boyunca konferansta kalmasını, tartışmalara katılmasını, istiyoruz.

Biz, İnterneti çok önemsiyoruz. Bu konferansları da ülkemizde üniversiteler ve internetin gelişmesine katkı verecek bir platform, ortak akıl için bir ortam olarak tutmaya çalışıyoruz, çalışacağız, bu davet bizim!

Katkı veren herkese tekrar teşekkür eder, başarılar dilerim.